

A Fővárosi Ítéletábra a Dr. ... Ügyvédi Iroda által képviselt ... felperesnek, a ... alperes ellen jogalap nélküli gazdagodás iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 27. sorszámú végzésével kijavított, 2016. június 22. napján kelt 31.G.44.726/2014/25. számú ítélete ellen a felperes 26. sorszámú fellebbezése folytán indult másodfokú eljárásban meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéletábra az elsőfokú ítélet nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit részben és akként változtatja meg, hogy az alperes tőketartozását 46.828.327 (Negyvenhatmillió-nyolcszázhuszonnyolcezer-háromszázhuszonhét) forint, elsőfokú perköltség fizetési kötelezettségét 1.604.850 (Egymillió-hatszáznégyezer-nyolcszázötven) forint + áfa összegre, valamint 1.509.616 (Egymillió-ötszázkilencezer-hatszázötvenhat) forint felemeli, egyebekben helybenhagyja.

Kötelezi a Fővárosi Ítéletábra az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 300.000 (Háromszázezer) forint + áfa összegű, valamint 1.961.600 (Egymillió-kilencszázhatvanegyszer-hatszáz) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság 27. sorszámú végzésével kijavított, 2016. június 22. napján kelt 31.G.44.726/2014/25. számú ítéletével – felperes keresetének és alperes beszámítási kifogásának részben helyt adva – kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 23.223.369 forintot, valamint 735.000 forint perköltséget, megállapítva, hogy ezt meghaladó költségeiket a felek maguk viselik.

Az elsőfokú bíróság felperes 47.742.842 forint és késedelmi kamata megfizetése iránti kereseti kérelmét az elsődleges, a jogalap nélküli gazdagodás jogcímén elbírálva kifejtette, hogy a peres felek között fennállt vállalkozási szerződéses jogviszony kölcsönös teljesítéssel megszűnt, a vállalkozási szerződés rendelkezéseinek megfelelően az alperesi szolgáltatásról kiállított négy számlát felperes áfával növelt összegben megfizette. A jogalap nélküli gazdagodás jogcímén támasztott igény elbírálása körében nem bírt jelentőséggel, hogy felperes az alperesi számlák teljesítésekor tudta-e, hogy az ügylet valójában fordított áfa adózás alá esik, és ezen ismerete ellenére fizette ki a számlák áfa tartalmát is. Utalva az állandó bírói gyakorlatra rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy a jogalap nélküli gazdagodás jogintézményének az igénybevitelét az érdekelt felek közötti szerződéses jogviszony automatikusan nem zárja ki olyan vagyontólódásként jelentkező követelés érvényesítése során, amely eltolódásra a szerződés nem adott alapot és a gazdagodás a szerződésszegés szabályai alapján sem orvosolható. Álláspontja

szerint a perbeli esetben szerződésszegésre nem került sor, mert felperes a szerződés rendelkezéseinek megfelelően teljesítette az áfa összeget is az alperes részére, a kölcsönös teljesítést követően, 2012. február 28-án létrejött megállapodásból kitűnően a felek korábban kölcsönösen abban a feltevésben voltak, hogy az ügylet az egyenes áfa adózás szabályai hatálya alá tartozik. A vállalkozási szerződésnek az áfa megfizetésére vonatkozó rendelkezése érvénytelennek tekintendő, a vonatkozó jogszabályok szerint közvetlenül felperes volt köteles az adóhatóság felé az alperesi perbeli szolgáltatások kapcsán fizetendő áfa bevallására és megfizetésére és ugyanígy az alperes által kötött alvállalkozói szerződések alapján a vállalkozói díj áfa tartalmát közvetlenül az alperes volt köteles az adóhatóság felé bevallani és rendezni. Felperes tévesen az alperes részére a szerződés rendelkezéseinek megfelelően megfizetett 48.522.225 forint áfát, mely a jogalap nélküli gazdagodás szabályai szerint számolandó el köztük, az ezen összeg megfizetésére vonatkozó 2012. február 28-i megállapodás az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 242. §-a szerinti tartozáselismerésnek minősül, nincs jelentősége annak, hogy a visszafizetés jogcímét az okirat nem tartalmazza, mert az alperes a megállapodásban ténybelileg elismerte az ekörben fennálló visszafizetési kötelezettségét. A Ptk. 242. § (1) bekezdése szerint a tartozás elismerése a tartozás jogcímét nem változtatja meg, ugyanakkor az elismerőt terheli annak bizonyítása, hogy a tartozása nem áll fenn, bírósági úton nem érvényesíthető vagy a szerződés érvénytelen. Osztotta az elsőfokú bíróság felperes hivatkozását a 2012. február 28-i megállapodás 10. pontjában foglaltak érvénytelenségére, a Ptk. 204. § (1) bekezdésére, valamint a Ptk. 7. § (1) bekezdésére figyelemmel ugyanis a szerződő felek érvényesen nem zárhatták ki, hogy a megállapodás alapján fennálló követelés bírósági úton kerüljön érvényesítésre. Ugyanezen megítélés alá esik a megállapodás 8. pontjának utolsó mondata második fordulata is, a peres eljárás kezdeményezésének kötelezetti hozzájáruláshoz kötése ugyancsak érvénytelen, mert a rendelkezés gyakorlatilag elzárna felperest a követelés legális úton történő érvényesítésétől. Ugyanakkor a megállapodás 9. pontja nem érvénytelen, a felek érvényesen rendelkeztek arról, hogy felperes nem számíthatja be a jogalap nélküli gazdagodás címén alperessel szemben fennálló követelését. A szerződést aláíró személyek tanúkénti meghallgatása alapján az elsőfokú bíróság egyértelműen megállapíthatónak találta, hogy a felek kölcsönösen tisztában voltak azzal, az alperes a részére tévesen megfizetett áfát csak abban az esetben és akkor fogja tudni visszafizetni, ha azt felperes további megrendeléseiből megfelelően ki tudja gazdálkodni, további jogviszonyok létesítésére mindketten számítottak. Ennek alapulvételével kellett értelmezni felperes azon vállalását, hogy az alperessel szemben sem csőd-, sem felszámolási vagy végrehajtási eljárást nem kezdeményez, elfogadja a lehetőségei szerinti ésszerű határidőn belül történő teljesítést, valamint azt, hogy a 6. pontban lemondott a jogalap nélküli gazdagodás címén neki visszajáró összeg kamatairól. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a kamatmentes visszafizetés lehetőségét biztosító rendelkezés egyértelműen a késedelmi kamatra kellett, hogy vonatkozzon, mert a jogalap nélküli gazdagodás címén fennálló tartozással összefüggésben ügyleti kamat fel sem merült. Felperes törvényes képviselője az alperes részére történő számlateljesítés időszakában már tudomással kellett, hogy bírjon arról, az ügylet valójában fordított áfa adózás alá tartozik, tehát a megállapodás értelmezhető akként is, hogy a felperes a saját jobb tudomása ellenére eszközölt kifizetés által előállott, mindkét fél számára nehéz helyzetet teremtő „felelősséget” is kívánta kompenzálni azzal, hogy lemondott a visszafizetendő összeg késedelmi kamatairól. Vizsgálta az elsőfokú bíróság, hogy az érvénytelen rendelkezés hiányában is a felek a megállapodást megkötötték volna-e, figyelemmel alperes azon védekezésére, hogy az érvénytelen rész nélkül a szerződést meg sem kötötték volna, utóbbit azonban alperes törvényes képviselőjének a személyes meghallgatása nem támasztotta alá. Az általa elmondottakból az tűnt ki, tisztában volt vele, hogy a kifizetett áfa vonatkozásában visszafizetési kötelezettsége áll fenn, megkísérelt olyan megállapodást elérni a felperessel, amely az alperesi céget a lehető leghosszabb ideig megóvjá attól, hogy vele szemben az igény érvényesítésre kerüljön. Mindebből az elsőfokú bíróság arra vont le következtetést, a teljes megállapodás nem érvénytelen és éppen a megállapodás egyéb rendelkezései

érvényessége teszi az alperes számára lehetővé, hogy a jogalap nélküli gazdagodás címén őt terhelő fizetési kötelezettség kamatmentesen álljon fenn. A megállapodás 7. pontja nem kellően egzakt, a „lehetőségei szerinti ésszerű határidő” nem megfelelően meghatározott, így arra a késedelmi kamatkövetelés nem alapítható. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság a késedelmi kamatfizetési igényt elutasítva akként rendelkezett, hogy az alperest az általa visszafizetendő összeg tekintetében késedelmi kamatfizetési kötelezettség kizárólag a jövőre nézve, a jogerős bírósági kötelezésben rögzített fizetési határidőt követően terhelhesse. Részben osztotta az elsőfokú bíróság alperes azon védekezését, hogy a jogalap nélküli gazdagodás címén tőle visszakövetelt összegtől elesett, megállapította, hogy a felperestől kapott áfa összeget részben az alvállalkozóinak, részben az adóhatóságnak kifizette, attól tehát elesett, ugyanakkor az utóbb észlelt tévedés miatt ezek visszakövetelésére jogosulttá vált és a visszakövetelés eredménye nem tekinthető olyan összegnek, melytől ténylegesen elesett volna. A fordított adózásra tekintettel alperes által közvetlenül az adóhatóságnak megfizetendő és utóbb ténylegesen teljesítésre is került 16.331.125 forint áfa összeg – melyet valójában korábban tévesen az alvállalkozóinak is kifizetett – az alperes saját jogon fennálló adófizetési kötelezettsége, az ebből eredő, állami adóhatóság felé fennálló fizetési kötelezettség nem vehető figyelembe a felperessel történő elszámolás során, az nem állítható szembe az alperes által perbeli esettel összefüggésben visszaigényelt és vissza is kapott 22.475.384 forinttal. Figyelemmel arra, hogy alperes 22.475.384 forintot az adóhatóságtól visszakapott, valamint 1.662.500 forintot az alvállalkozóitól is visszavett, 24.137.884 forint az az összeg, amely a felperes által részére megfizetett áfa tartalomból rendelkezésére áll, ezen összegtől nem esett el, így ennek erejéig lenne kötelezhető a felperes felé jogalap nélküli gazdagodás jogcímén történő teljesítésre, felperes a perben nem tudta bizonyítani, hogy ennél nagyobb összeg megtérült volna. Az alperesi beszámítási kifogást az elsőfokú bíróság egyetlen tétel, a 914.515 forintos követelés vonatkozásában találta megalapozottnak, kifejtve, hogy ezen összeget az alperes kaucióként a felperessel történő bérleti szerződéskötéskor megfizetett, a visszafizetésére nem került sor, felperes pedig nem bizonyította, hogy konkrétan mely kompenzáció, beszámítás útján rendezte ekörbeni tartozását. A 24.137.884 forint felperesi követelésbe beszámított 914.515 forint alperesi tartozás alapján felperes keresete 23.223.369 forint erejéig bizonyult megalapozottnak, az ezt meghaladó keresetet az elsőfokú bíróság elutasította.

Az ítélet ellen felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben annak részbeni megváltoztatását, a beszámítási kifogás teljes elutasítását és alperes keresettel egyező marasztalását kérte. Álláspontja szerint helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a jogvita a jogalap nélküli gazdagodás szabályai alapján bírálendő el, továbbá azt is, felperes nem volt azzal tisztában a számlák kifizetésekor, hogy a jogügylet fordított áfa adózás alá tartozik. A 2012. február 28-án megkötött megállapodásban foglaltakat az elsőfokú bíróság helytállóan értékelte, a fellebbezésben kifejtett véleménye szerint az okiratba foglalt jognyilatkozat alperes részéről tartozáselismerés, melyhez igazodó bizonyítási kötelezettségének a perben nem tett eleget. Tévesen utasította el az elsőfokú bíróság a késedelmi kamatigényét, a késedelmi kamatfizetési kötelezettség a felszólító levele alperes részére történő megküldésétől számítódik (2012. október 15.), de legrosszabb esetben is a kereset benyújtásától a Ptk. 301/A. § (1) bekezdésében foglalt figyelembevételével. Az ésszerű határidő ugyanis mindenképpen lejárt akkor, amikor felperes fél évet várt az alperesi teljesítésre és ennek sikertelenségét követően bírósághoz fordult. Ugyancsak tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság azt, hogy felperes igazából még a szerződés pénzügyi teljesítését megelőzően észlelte, hogy az ügylet valójában fordított áfa adózás alá esik. Egyrészt az ítélet ettől eltérően azt is rögzíti, hogy felperes a teljesítését követően közölte az alperessel az áfával kapcsolatos problémát, az általa kifizetett négy számla teljesítési határideje 2011. november 24-e és 2012. február 27-e közé esett. Törvényes képviselője, ... nyilatkozatából is arra vonható le következtetés, felperes teljes bizonyossággal nem tudta azt, hogy az ügylet fordított adózás alá esik-e, ez a probléma csak az

utolsó, a negyedik számla kiegyenlítése körüli időszakban merült fel, 2012. február végén. Ugyanakkor nem tévedett az elsőfokú bíróság a beszámítási kifogás elutasításakor, a jogszerűnek ítélt 914.515 forintos összeg beszámítása viszont téves, ezen összeg bérleti díj/kaució címén nem alkalmas beszámításra – utóbbit a 2012. február 28-i megállapodás egyébként is kizárta –, illetve nem egyenmű követelés a jogalap nélküli gazdagodással szembeállítva. Továbbra is fenntartotta azon álláspontját, alperes nincs elzárva attól, hogy a megfizetett áfát az adóhatóságtól a jövőben visszaigényelje, vagy összevezetéssel ennyivel kevesebb áfát fizessen be, az ítéletben szereplő 22.475.384 forintot az alperes igényelte vissza, illetve vezette össze, nem eshet felperes érdekkörébe, hogy alperes mit tett vagy mulasztott annak érdekében, hogy az alvállalkozói felé a visszakövetelés érdekében eljárjon.

Arra az esetre, amennyiben a másodfokú bíróság a jogalap nélküli gazdagodás jogcímén történő igényérvényesítést nem találná megalapozottnak, kérte az elutasított követelés rész megítélését a 2015. április 15-én kelt előkészítő iratában megjelölt további jogcímenek.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Fővárosi Ítéltábla a jogorvoslati eljárás során nem bírálta felül az alperest 23.223.369 forint tőketartozás megfizetésére kötelező ítéleti rendelkezést, figyelemmel arra, hogy az elsőfokú bíróság határozata ekörben – fellebbezés hiányában – a Pp. 228. § (4) bekezdése alapján a jogalap és az összecszerűség tekintetében egyaránt jogerőre emelkedett, a jogorvoslati eljárás tárgyát a fenti marasztalást meghaladó főkövetelést és a járulékgigényt – a beszámítási kifogásnak történő részbeni helytadásra is tekintettel meghozott – elutasító döntés érdemi megalapozottságának a vizsgálata képezte.

Felperes a fellebbezésében főkövetelése 23.604.958 forint erejéig történő elutasítását alappal sérelmezte, azonban az ezt meghaladó főkövetelése elutasítására a 914.515 forintos beszámítási kifogás jogszerű elfogadásával, a késedelmi kamatigény tekintetébeni elutasításra pedig a késedelembe esés bizonyítatlansága folytán megalapozottan került sor.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló bizonyítékok részbeni nem megfelelő értékelésével és a jogalap nélküli gazdagodás szabályainak téves, szükségtelen alkalmazásával vonta le azon következtetését, hogy felperes főkövetelése 23.604.958 forint erejéig nem jogszerű.

A perben nem volt vitás, hogy a peres felek közötti 2011. augusztus 24-i vállalkozási szerződés alapján nyújtandó építési szolgáltatás pénzbeni ellenértékét – többszöri módosítás eredményeként – 194.088.900 forint + áfa összegben határozták meg és az sem, hogy az ezen vállalkozói díjat kitevő számlák áfával növelt összegben kerültek az alperes részéről kiállításra, a felperes részéről kifizetésre, mindebből következően a szerződő felek az áfát kölcsönösen a vállalási ár részének, az áfa bevallására és befizetésére köteles félnek pedig az alperest tekintették. Rámutat a Fővárosi Ítéltábla arra, hogy a vállalkozói díjban történő megegyezés a vállalkozási jogviszony egyik lényeges eleme, ugyanakkor az ekörbeni polgári jogi konszenzus nem írhatja felül az adott vállalkozás tárgyát képező szolgáltatás nyújtásához, illetve igénybeviteléhez kapcsolódó, az adójogi szakági szabályozás által előírt, az adózó és az adóhatóság viszonylatában érvényesülő rendet. A jogszabályokkal összhangban történő eljárás elvéből következően a szerződéskötés során a feleknek figyelemmel kell lenniük az aktuális adójogi szabályozásra, abban, hogy az áfa a vállalási ár része-e, a hatályos adójogi szabályok alapján kell megállapodniuk. Jelen pernek nem lehet tárgya annak megítélése, hogy az adóhatóság a perbeli szolgáltatást adójogi szempontból helytállóan minősítette-e, így a fordított adózás szükségességét a bíróságnak való tényként kellett elfogadnia és a felek ezen tény ismeretében tanúsított eljárását kellett polgári jogilag értékelnie. A Fővárosi Ítéltábla elsőfokú bíróság által kifejtettektől eltérő álláspontja szerint a 2012. február 28-i megállapodás megkötéséből,

abból, hogy az áfa összegét nem tartalmazó helyesbítő számlák kerültek kiállításra a vállalkozói díjra vonatkozóan, arra kell következtetni, hogy a peres felek között a Ptk. 240. § (1) bekezdése szerinti kölcsönös akarategyezés állt fenn, a vállalkozási szerződés vállalási árra vonatkozó elemének a fordított adózáshoz igazodó módosítására, melynek eredményeként a vállalási ár áfát nem tartalmazóan került meghatározásra. A vállalkozói díj utólagos korrekciója, az áfa összegét kitevő díj túlfizetésekénti visszatérítésében, annak módjában történő megállapodás nem a Ptk. 242. § (2) bekezdése szerinti, felpereshez címzett, egyoldalú alperesi írásbeli nyilatkozat tartozáselemzésre vonatkozóan, hanem a vállalkozási szerződés ismételt, a Ptk. 240. § (1) bekezdése szerinti módosítása, azon cél érdekében, hogy a vállalkozási szerződés téves tartalma – a vállalási ár – összhangba kerüljön az adójogi szabályozással és a felek jogviszonyában rendeződjék az a felperesre hátrányos vagyonmozgás, hogy az áfa összegét kétszeresen – az alperes és az adóhatóság felé is – teljesítette. Kiemeli a Fővárosi Ítéltábla, hogy a 2012. február 28-i megállapodás szerződésmódosításkénti szerepére, jogi jellegére tekintettel nem állapítható meg a peres felek között az alapjogviszonytól független, olyan kötelmi viszony létrejötte, amely a szubszidiárius jogalap nélküli gazdagodás jogintézményének az alkalmazását lehetővé tenné. Ebből következően viszont tévesen tekintette az elsőfokú bíróság irányadónak a jogvita elbírálására a Ptk. 361. § (1) bekezdésében foglaltakat és a Ptk. 361. § (2) bekezdését felhívó alperesi védekezés elfogadásával alappal nem dönthetett volna a megítélten felüli főkövetelés elutasításáról, a jogalap nélküli gazdagodás jogcímén történő igényérvényesítés kizártságából következően át kellett volna térnie a kereset további előterjesztett jogcímeiken történő vizsgálatára. A 2015. április 15-én kelt előkészítő iratában felperes a keresetének történő helytadást másodlagosan a Ptk. 198. § (1) bekezdése alapján kérte, hivatkozva arra, hogy alperes a 2012. február 28-i megállapodás 6. pontjában vállalt kötelezettségének nem tett eleget; harmadlagosan vállalkozói díj túlfizetés címén kérte a marasztalást, hivatkozva arra, hogy az alperes magasabb összeghez jutott, mint amelynek megtartására a helyesbítő számlák alapján jogosult volt, a vállalkozói díj körében szerződésmódosítás történt, a túlfizetéseként átvett összeggel alperesnek el kell számolnia; negyedlegesen kártérítés jogcímén kérte az alperes kötelezését.

Ezen vizsgálat elmaradása a jogorvoslati eljárásban azonban pótolható volt, figyelemmel arra, hogy felperes a fellebbezésében – arra az esetre, ha a jogalap nélküli gazdagodás jogcímén történő igényérvényesítés nem vezetne eredményre – az alperes marasztalását az elutasított követelésrész tekintetében az elsőfokú eljárásban már előterjesztett egyéb jogcímeiken is változatlanul kérte és az elbírálás – további bizonyítást nem igényelve – nem haladta meg a jogorvoslati eljárás kereteit.

Az elsődleges jogcím alaptalansága körében már kifejtettekre visszautalva a Fővárosi Ítéltábla arra vont le következtetést, hogy felperes követelése 23.604.958 forint erejéig a másodlagos és harmadlagos jogcím körében együtt előadottak érdemi helytállósága folytán megalapozott, a vállalkozási szerződés módosításának minősülő 2012. február 28-i megállapodásban ugyanis alperes az eredeti vállalási ár áfa tartalmának a visszatérítését díjtúlfizetéseként vállalta, mely kötelezettségének – a perben általa sem vitatottan – nem tett eleget, így a szerződésmódosításban foglaltak teljesítésére kötelezése iránti igény a Ptk. 198. § (1) bekezdése alapján jogszerű.

Ugyanakkor alaptalanul támadott a fellebbezéssel a 914.515 forintos beszámítási kifogásnak helytadás, az elsőfokú bíróság a Pp. 164. § (1) bekezdése szerinti bizonyítási teher megfelelő telepítésével eljárva, az ekörbeni bizonyítási sikertelenségét helytállóan a felperes hátrányára értékelve vonta le azon helyes következtetését, hogy a nem vitásan létrejött külön bérleti szerződés alapján kifizetett kaució teljes összegének jogszerű bérbeadói felhasználása kétségmentesen nem nyert igazolást, így alperes visszafizetési kötelezettségre alapított beszámítási kifogása felperes követelése ezen rész erejéig történő megszűnésére vezetett a Ptk. 296. § (2) bekezdése értelmében. A fellebbezésben foglaltaktól eltérően az egymással szemben álló követelések pénzbeni

követelésként egyneműek, továbbá az alperesi beszámításnak a 2012. február 28-i megállapodás sem képezte akadályát, annak 9. pontja egyértelműen a megrendelő részéről történő beszámítást zárta ki, ezen korlátozás kiterjesztő értelmezésére pedig nincs jogi alap. Felperes keresete tehát – a nem vitatott ítéleti marasztalást és a fent kifejtetteket is figyelembe véve – mindösszesen 46.828.327 forint (47.742.842-914.515 forint) erejéig vezethetett eredményre, alperes tőketartozása így nem a fellebbezéssel kért teljes különbözettel, hanem 23.604.958 forinttal volt felemelendő.

Érdemi eredményre vezetően nem osztotta a Fővárosi Ítéltábla felperes fellebbezési érvelését a késedelmi kamat követelése téves elutasítására vonatkozóan sem.

Figyelemmel arra, hogy az alperes részbeni marasztalása fellebbezéssel nem volt támadott és a részbeni elutasítás sem volt sérelmezett az alperes részéről azzal, hogy eltérő indokolással, a követelés lejáratá hiányába lett volna helye az elutasításnak, a felperesi fellebbezés alapján a másodfokú eljárásban kizárólag azt lehetett vizsgálni, hogy az elsőfokú bíróság teljesítési határidő meghatározatlanságára levont jogi következtetése és a járulékgigényt erre alapító elutasító döntése helytálló-e, illetve, hogy az ezt vitató fellebbezési érvelésben megalapozottan állított-e a fizetési határidő elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző korábbi – 2012. október 15-i felszólítással, illetve a keresetindítással egybeeső – lejárt.

... tanúvallomása, ... alperesi ügyvezető meghallgatása és a 2012. február 28-i okirat szövegének egybevetése alapján nem értett egyet a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság azon álláspontjával, hogy a megállapodás 7. pontjában rögzített, a vállalkozó lehetőségei szerinti ésszerű határidő nem meghatározott, a tartamára következtetés nem vonható le. A megállapodás létrejöttének okára, körülményeire nyilatkozó, a szerződéskötés során eljáró fenti személyek azt egyezően adták elő, hogy az alperes az okirat aláírásakor a vállalt visszafizetésre nem volt képes – ezt támasztja alá a 7. pontban annak rögzítése, hogy akkorra már a hozzá került áfa összeg nem állt a rendelkezésére – a tanúvallomás azon részét az alperesi ügyvezető vitatta, hogy fél-egy évet értettek volna ésszerű határidő alatt, ugyanakkor egyezően utaltak azon feltevésükre, hogy a többes jogviszonyokra és a várható további felperesi megrendelésekre tekintettel a visszatérítendő összeg kigazdálkodható lesz. Az alperesi ügyvezető szerint a társaság 300 millió forintra becsült éves árbevétele 5-10%-a lett volna erre fordítható, azt viszont vitatta, hogy az adóvisszatérítés forrásként közöttük meghatározásra került volna.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint mivel a 2012. február 28-i okiratban nem kötötték az alperesi kötelezettségvállalás teljesítését feltételhez, így további felperesi megrendelésekhez sem – mindkét meghallgatott személy nyilatkozott arra is, hogy a munkálatok pályáztatása folytán a bizonyosság szintjén a megrendelésekre nem lehetett számítani – az éves alperesi árbevétel 5-10%-a ráfordításából lett volna biztosított a megtérülés. A megállapodás 7. pontjában rögzített teljesítési határidő alatt ezért – függetlenül attól, hogy naptári időponthoz nem kötött – a fentiek szerinti kigazdálkodáshoz szükséges ésszerű időtartamot kell érteni. Az ekként meghatározandó teljesítési időpont 2012. október 15-i, illetve keresetindítással egybeeső lejártát és alperes ebből következő éppen ekkori, a Ptk. 298. § a) pontja szerinti késedelembe esését felperes bizonyítani tartozott volna, melynek nem tett eleget – önmagában sem a fizetési felszólítás, sem a perindítás ténye azt nem támasztotta alá – ennek elmaradása pedig a terhére volt értékelendő, így nem nyílt mód az ekörbeni döntés érdemi – csupán indokolásbeli – megváltoztatására.

Mindezért a Fővárosi Ítéltábla a fellebbezés korlátai között eljárva az elsőfokú bíróság ítéletét – annak nem fellebbezett részét nem érintve, ugyanakkor a megváltozott pernyertességi arányra tekintettel az elsőfokú perköltség viselésére is kiterjedően – a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben és akként változtatta meg, hogy az alperes marasztalását 23.604.958 forinttal növelve 46.828.327 forintra felemelte és a Pp. 78. § (1) bekezdése alkalmazásával az elhanyagolható mértékben pernyertes alperest pervesztesként kötelezte felperes teljes elsőfokú perköltsége

megfizetésére, mely 1.500.000 forint kereseti illetékből, 9.616 forint tanúdíjból és 1.604.850 forint + áfa, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja alapján meghatározott jogi képviselési munkadíjból áll.

A fellebbezés döntően eredményre vezetett, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján pervesztesként kötelezte alperest felperes másodfokú perköltsége megfizetésére, mely 1.961.600 forint jogorvoslati illetékből, valamint a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) és (6) bekezdése alkalmazásával a jogorvoslati eljárásban kifejtett ügyvédi tevékenységhez igazodóan mérsékelt, 300.000 forint + áfa összegben meghatározott jogi képviselési munkadíjból áll.

Budapest, 2017. június 13.

. Tibold Ágnes s.k.
a tanács elnöke

Levek Istvánné dr. s.k. előadó bíró

Dr. Felker László s.k. bíró